

NAŠ DALJNI IN BLIŽNJI SVET

Gospa štirih jabolk

Jusuf Assaigh

Arabska literatura je pri nas domala v celoti neznana, zlasti sodobna. Čeprav so prav arabske dežele tako rekoč vsak dan na prvih straneh naših časopisov in se nam njihova tragedija nepretrgoma ponuja z malih ekranov, o tem velikem ljudstvu pravzaprav ne vemo ničesar. Kot da jih v naši zavesti določajo samo vojne, atentati, taborišča, verski fanatizem, politična nestanovitnost, lakota, skratka, vse tisto, s čimer se ne bi radi ukvarjali, ko imamo dovolj in preveč težav sami s sabo. In vendar imajo tudi ti narodi vsega spoštovanja vredno literaturo, tudi dandanes, poezijo še posebej, pa ne le bojno in patriotsko, ampak tudi najnežnejšo, moderno navdahnjeno liriko. Takšen se nam zdi tudi eden najzanimivejših sodobnih iraških pesnikov, Jusuf Assaigh. Njegova prevajalca, Mohsen A. Alhady in Margit Podvornik, sta izbrala cikel pesmi iz Assaighove zbirke *Gospa štirih jabolk*, ki je izšla leta 1976 v Bagdadu.

Ur.

GOSPA
ŠTIRIH JABOLK

Malo prej

je prišla neka gospa,
kupila je štiri jabolka,
štiri rdeča jabolka.

Videli smo, kako je hitela

proti pustinji

Smejala se je . . .

smejala,
in štiri jabolka
so se večala

večala . . .

Smeš je utihnil,

sledil je beli zvok

videli smo, kako so štiri jabolka padala,

na tla

štiri rdeča jabolka

štirje smehljaji

utihnil se je zvok

in zavladal je molk

.

Poslušajte . . .

gospa štirih jabolk

se mrtva smehlja

okrog malega otroka
 v spanju lovi
 prebrisano čebelo

 Otrok se je smejal ...
 stegnil je prste,
 vztrepetala je čebela spanja v mreži
 Spet se je smejal otrok ...
 ujel je zmedeno čebelo ...
 pičila ga je ... joka ...
 in zrušil se je krog ...

SANJE Ko sem te videl v sanjah
 si nosila na ramenih
 otroka ...
 joka ...
 Rekla si: Nesi mi svojega otroka ...
 Pa sem ga nosil ...
 bil je lep ...
 beli kot sneg so bili njegovi lasje
 in oči zaprte ...
 Ko sem ga vzel,
 je začel sesati svoje prste ...
 Tedaj ... sem te pogledal
 videl sem, kako si hitela proč ...
 in se spomnil, da si mrtva ...
 potem sem se zbudil
 ... globoka je noč ...
 in na mojih ramenih
 otrok
 joka ...

SMRT HIŠE Po smrti ...
 svoje telo sem pogledal ...
 in zajokal ...
 Vidim truplo ženske,
 spremljala me je trideset let ...
 vidim hišo, v kateri sem živel,
 umira,

v njej mi je ostala
 lutka iz otroštva,
 mladeniška obleka,
 mačka ...
 roža v knjigi ...
 ... skrite ljubezenske pesmi ...

Po smrti ...
 sem gledal svoje truplo ... in žaloval,
 na svojih ustnicah sem videl besedo,
 neizrečeno ...

sklonil sem se ...
 stegnil roko ...
 obrisal ustnici ...
 in odšel ...

NEVIDNI SVET Njena spalna srajca,
 vržena na posteljo ...
 njena knjiga
 okrasna miza,
 njen glavnik ...
 ogledalo ...
 in ključ še vedno,
 v vratih
 loči vidni svet
 od nevidnega ...

ZAKAJ Ponavadi ...
 se zgodaj zbudiš
 ko gola s postelje vstaneš,
 uganem v sanjah da se dani
 odprem oči
 moje prebujanje spremlja vonj po vodi
 po dražestni ženski mokroti ...

Ko se vrneš pred menoj
 vem, da si prišla:
 okna so široko odprta
 vrt je zalit
 na mizi je cvetje ...

Skupaj sva hodila spat
le enkrat: odšla si pred menoj...

...
Zakaj??

OBISK ... Pri vratih zazvoni ...
Vstane od spanja ...
pogleda skozi luknjo na zavesi,
trepetajoč se vrne ...
omahuje
še enkrat pogleda ...
motri,
se usede na kavč,
zasliši korake na vrtu
zmeden spet vstane ...
na vrata potrka dvakrat,
trikrat ...
odpre vrata
...
...
sam sebi se smeji ...
zapahne vrata ...
in se usede na kavč ...

TRUPLO, Ko se je smrt naselila v gospejino telo
GOSPA IN TORBA so jo vrgli v puščino ...

mrtvo truplo
videl sem umorjeno,
vstati iz svojega telesa ...
popravlja si obleko ...
ozira se ... išče
svojo torbo ...
Ko jo najde ...
žalostno pogleda,
mrtvo truplo,
po licu ji je stekla tiha solza.
Trenutek

in šla je po raztegnjeni poti,
proti meji ...

Hodila je dve uri ...
 stemnilo se je ...
 a je še
 hodila po pustinji
 Na poti jo spremlja
 njena torba
 za njo se plazi
 mačka iz teme ...

Ponoči
 se pot je
 vila na goro,
 obremenjeno z zvezdami
 in vonjem smrek ...
 ... Opolnoči,
 čelo ljubljene zazeleni
 utrudila se je ...
 Zdaj sedi,
 si čevlje sezuje
 pod nebom gola ostane ...
 ... mijavkanje

Sredi noči ...
 gorski tat gre
 mimo speče gospe ...
 ob njej mačka ždi,
 v roki drži
 svojo torbo ...
 Ogledal si jo je za hip ...
 in odšel ...
 tja v daljne dežele

Jutranji svit
 je ošinil gospejino telo
 s hladnim pogledom ...
 Med njo
 in mejo
 je bila
 ena sama
 zvezda